

GARDIANUL

REVISTĂ LUNARĂ

POLIȚIENEASCĂ - CETĂȚENEASCĂ - SOCIALĂ

Anul I.

Director: SIMEON HAȚIEGANU

Marț-Aprilie 1930

PENTRU CULTURA PROFESIONALĂ

de: Simeon Hațieganu, Chastorul poliției Cluj

Ideea înființării revistei „Gardianul“ a isvorât dintr'un sentiment de cuprinzătoare înțelegere. Ea își are justificarea în necesitatea imperioasă de a înzestra pe polițiști cu cunoștințele profesionale indispensabile și de a-i familiariza cu tehnica specială, pe care o reclamă orice profesiune, deci și profesiunea de polițist.

La noi se face foarte puțin, pentru lărgirea și adâncirea cunoștințelor profesionale. Căci cunoștințele generale, care constituie patrimoniul cultural al fiecărui om civilizat, nu sunt suficiente pentru armura unui profesionist, și deci nici a unui polițist.

Un individ incadrat într'o profesiune potrivită inclinărilor sale firești, își întemeiază succesul în carieră numai dacă va ști să-și cizeleze, să-și maniereze și să-și cultive aptitudinea innăscută, cu zestrea de experiență dobândită de înaintași.

În occident apar zi de zi cărți de specialitate, profesioniști erudiți îmbogățesc clipă de clipă literatura polițienească, bibliotecile de specialitate gem de numeroase descrieri privind cele mai noi invenții tehnice. Revistele de specialitate apar fastuoase. Ele sunt asiduu consultate, studiate și devorate. Așa încât fiecare polițist dacă și nu este un savant, este însă un admirabil profesionist, și un tehnician redutabil, care a știut să profite de colecția experiențelor dobândite de alții.

Trebuie să recunoaștem că la noi literatura de specialitate, literatura polițienească, lipsește aproape cu desăvârșire. S-au ivit ici-colo încercări modeste. Ele nu sunt însă suficiente pentru a face educația profesională a marelui masă a polițiștilor. Dacă cineva vrea

să se specializeze în cunoștințele tehnice ale carierei de polițist, trebuie să consulte, să cerceteze și să citească literatura streină, care singură oferă un astfel de material.

Pentru a suplini această lacună a cunoștințelor tehnice, pentru a contribui la educația profesională a polițiștilor, ne-am gândit să facem un pas modest, dar absolut trebuitor. Am hotărât să scoatem revista „Gardianul“ pentru a desvolta gustul cunoștințelor profesionale în rândurile polițiștilor noștri, cari trebuie să țină pas cu mersul vremii.

Din nenorocire majoritatea covârșitoare a funcționarilor de poliție nu sacrifică nici câteva ore pe zi pentru îmbogățirea educației lor profesionale. Împrejurarea aceasta se datorește lipsei unui imbold venit din afară. Acest imbold vrea să-l aducă revista „Gardianul“.

Față de această nobilă nizuință nu ne mai îndoim, că conducătorii polițiilor vor face totul pentru a veni în ajutorul culturii profesionale a subalternilor lor, dând tot concursul revistei „Gardianul“, răspândindu-o și făcând să fie citită de marea masă a slujbașilor polițiști, cari niciodată nu vor putea să-și facă educația profesională, dacă nu vor fi treziți din letargie.

Exemplul străinătății, unde apar atâtea reviste de specialitate cu rezultate atât de strălucite, ar trebui să ne servească de îndreptar.

Cu gândul acesta, cu speranța în rodnicia activității noastre și cu ferma hotărâre de a învinge toate obstacolele, — ne vom face datoria.

Inaugurarea Școlii de Poliție Științifică

Discursul D-lui N. Stan Emanuel

Director general al Poliției

Ca urmare logică a unificării și specializării — cele două principii fundamentale și inovatoare ale legii pentru organizarea poliției generale a statului, inaugurăm astăzi Școala de Poliție Științifică, baza de viitor și progres a poliției noastre.

Prin această școală, guvernul trece la înfăptuirea celui de al treilea principiu al legii, acela al intelectualizării poliștilor noștri, cari sub raportul pregătirii au rămas în urma colegilor lor din Apus.

Acți, viitorii poliști vor dobândi cunoștințele profesionale necesare atât în domeniul teoretic, cât și mai ales în cel practic, și tot aci actualii slujitori ai poliției își vor completa educația lor profesională.

Reprezentanții celor trei ramuri de poliție: administrativă, judiciară și de siguranță — altădată funcționând separat — se vor regăsi aci, grație concepțiunii superioare a autorului legii, întruniți într'un locaș comun, după cum comună este munca ce ei trebuie să îndeplinească, comun este țelul ce trebuie să-l atingă.

În alcătuirea programului școlii, noi ne-am condus de cele două mari deziderate ale poliției moderne: să sădăm în sufletele poliștilor ideea de respect a drepturilor cetățenești și să le dăm o educație cât mai potrivită, spre a face față menirii lor, în acțiunea de prevenire, și în acțiunea integrală de poliție.

Elevii noștri vor căpăta o pregătire de specialitate, atât pentru îndeplinirea atribuțiilor lor de poliție administrativă, cât și pentru îndeplinirea acelor atribuțiuni cu mult mai delicate, privind siguranța statului și ordinea publică.

În acest scop, s'a prevăzut în programul materiilor școlii și un curs special de sociologie și istoria doctrinelor economice.

În ceia-ce privește poliția represivă, școala de poliție își propune să formeze un corp de poliști, instruiți nu numai ca elemente de știință penală, dar și inițiați în procedeele investigațiunii tehnice.

Astăzi poliția represivă, cu utilajul modern de care dispune tehnica polițienească, poate combate cu succes și arme egale pe criminalul modern, căruia descoperirile științifice i-au permis să-și perfecționeze mijloacele de acțiune. Dar pentru ca răufăcătorului modern să i se poată opune poliștul modern, trebuie ca acesta din urmă să aibă o pregătire specială, să fie inițiat, informat și instruit deopotrivă cu tot ce știința, arta și gândirea omenească crează neconținut și contribuie la combaterea criminalității. Această pregătire se obține numai prin școală.

Ori, dintre toate profesiunile care necesită o ucenicie, numai aceia de polișt nu s'a învățat după o metodă Științifică. În lipsa unei școli educatoare, poliștul nostru trebuie să se formeze și să se pregătească singur, pregătire ce adeseori este supusă empirismului. Poliștul novice învață dela colegii săi mai vechi, rutinați

și cu experiență metodele lor de investigațiune, ceiace face ca aceleași mijloace de cercetare, să se repete și să devină tradițiuni.

În astfel de condițiuni, nu este de mirare ca ofițerii de poliție judiciară să se găsească într'o stare de inferioritate față de criminalul modern, care se ține în curent cu progresul științei și care mai are de partea sa avantajul întunericii și pe acel al alegerei momentului.

Învățământul poliției tehnice trebuie deci să facă parte din educația ofițerului poliției judiciare.

Iată ce spune în această privință, profesorul Niceforo și împreună cu el toți criminaliștii practiciani:

„Avem convingerea că studiul învățământului investigațiunilor judiciare științifice, trebuie să găsească un loc oficial în facultățile de drept și în toate instituțiile științifice, unde să se formeze oameni chemați să facă investigațiunile judiciare și să fie instruiți nu numai în textul legilor penale, dar să se pătrundă de cele mai recente descoperiri biologice, antropologice, psihologice, etc.“

În școala noastră, elevii vor cunoaște contribuțiunea diferitelor științe în investigațiunea judiciară, precum și tehnica polițienească care se bazează pe date științifice împrumutate dela biologie și fizică, în expertizele dactiloscopice și grafice; dela chimie în analiza petelor, cernelurilor, falșului de monedă, fraudelor, etc.

Guvernul nostru înțelegând însemnătatea unei asemenea școli și în dorința de a face din poliția noastră, o poliție de prestigiu, spre cinstea și a țării și a organizației mondiale polițienești, a înzestrat-o cu o școală de poliție cu ființă legală. Ceiace eri, era pentru noi un deziderat, astăzi este fapt împlinit.

Ca unul ce slujesc poliția Statului de 25 ani, intrat sub auspiciile legii lui Vasile Lascăr, sunt astăzi foarte mișcat când revăd realizat, prin prezența marelui număr de titrați, idealul, căruia m'am închinat dela începutul carierei mele.

Aduc aci omagiul meu de recunoștință d-lor Miniștri **Vaida Voevod și D. R. Ioanițescu**, pentru înalta concredție care i-a condus într'u înfăptuirea acestei opere de seamă.

Rog pe D-l Ministrul **Ioanițescu** să acorde și pe viitor sprijinul școlii, spre a ajunge la înălțimea școlilor similare din străinătate.

Mulțumesc tuturor celor prezenți pentru amabilul răspuns la invitația noastră.

Și acum, urez d-lor profesori ai școlii perseverență și avânt în munca pe care o încep astăzi.

Urez elevilor sârguință și dor de muncă pentru lărgirea orizontului de cunoștințe în cariera ce și-au ales-o și termin, pentru școala noastră, cu străvechea urare academică: **„Vivat, crescat, floreat“**.

Raporturile cordiale dintre poliție și public în California.

Instaneul reprezintă o scenă de stradă în care vedem pe sergentul „gentleman” în noua uniformă de vară.

POLIȚIA ȘI PRESA

de: *Dr. Eugen Clonța, Secretarul Chesturei poliției Cluj*

Societatea modernă își are cerințele ei inexorabile. Progresul colectivităților e condiționat de îndeplinirea unor anumite reguli de viață, pe cari indivizii componenți ai acestor societăți trebuie să le urmeze. Mai mult încă, societățile înseși au nevoie de o anumită reglementare a raporturilor dintre ele, pentru a se asigura deplina propășire a omenirii. Din prima necesitate s'a născut poliția și presa, din cea din urmă a luat naștere Societatea Națiunilor.

În promovarea acestor condițiuni poliția și presa joacă un rol esențial. Fără exagerări și fără fals orgoliu, afirmăm aceasta. O societate fără presă este o societate moartă, este o adunătură sălbatecă de exemple umane, care se sbate în întunericul instinctelor primitive. O societate fără poliție exclude înseși noțiunea de societate, de alcătuire ordonată a unei vieți în comun, cu respectarea unor anumite reguli de urmat spre binele comun al tuturor celor ce alcătuiesc societatea.

De aceea rolul acestor două importante instituții moderne este foarte greu, pe cât este de nobil. Atât presa cât și poliția au de îndeplinit un rol educativ. Masele societății compuse din indivizi cu diferite inclinațiuni morale, cu variate ocupațiuni și cu multiple tendințe divergente, trebuiesc necentenit îndrumate spre acelaș țel unic: armonica împreună-viețuire, singura garanție de progres și îmbelșugare. Lucrând paralel, presa și poliția, veghează, semnalează abaterile și stimulează acțiunile folositoare societății. Ele îndeplinesc astfel un rol de avangardă, care desigur se completează cu celelalte instituții moderne de utilitate publică.

Pentru aceasta, atât presa cât și poliția se cere să fie conduse și reprezentate de oameni luminați, bine pregătiți pentru misiunea lor și mai ales pătrunși de importanța acestei misiuni. Presa care nu este o startornică tribună de idei și fapte vrednice, presa care, în loc să urmărească și să satisfacă dorința de bine, util și frumos a societății, se dedă la acțiuni de condamnabilă speculare a patimelor, această presă nu este expresia misiunii sale. Acelaș lucru și despre poliție. O poliție care, prevalându-se de prerogativele ce i le acordă legea, terorizează și bruschează cu scopuri egoiste, pe indivizi și grupuri din societate, această

poliție devine odioasă, pentru că a pervertit și denaturat înalta ei misiune.

Acționând amândouă aceste instituții pe un teren unde societatea se concentrează în ce are mai esențial: viața publică, orice abatere de la conduita lor strictă în interesul publicului se simte. În manifestările acestora se exprimă înseși societatea și de aceea orice acțiune a lor alături de societate se demască de la prima vedere, sună fals, iar societatea care a început să-și piardă încrederea în aceste două instituții, care sunt expresia ei, este o societate intrată pe calea pierzării.

De o netăgăduită importanță pentru valorificarea virtuților unui popor, unei societăți, este modul cum lucrează aceste două instituții de avangardă, cari sunt poliția și presa. Între poliție și presă trebuie să domnească o perfectă armonie de vederi și acțiunea lor în societate să se desfășoare printr'o strânsă colaborare, între presă și poliție trebuie să fie un permanent schimb de servicii, atât în ceea ce observă presa și semnalează poliției, cât și în ceea ce constată poliția și trebuie semnalat opiniei publice ca un pericol de care să se ferească. Dar schimbul acesta trebuie făcut cu o mare prudență, pentru că dintr'o acțiune cu intenții așa de bune, societatea să nu sufere. Presa trebuie să controleze cu scrupulozitate faptele pe cari le prezintă publicului. Senzaționalul, născut numai din dorința de a face pentru o clipă interesant ziarul, este profund vătămător. Ziarele cari adeseori își uită de ele, publicând lucruri cari sunt o profanare a moralei publice, fac un rău serviciu. De asemenea și poliția, care din dorința de a se ilustra numai prin succese ieftine, dă proporții nemăsurate unor fapte cari nu merită decât cel mult o mențiune publică, discretă, săvârșește o gravă abatere de la îndatoririle sale.

Așadar cu cât este mai strânsă colaborarea dintre poliție și presă, cu atât mai binefăcătoare-i sunt rezultatele pentru societate. La adăpostul neobositei lor activități de ceas cu ceas și zi cu noapte societatea propășește și progresează.

Instituții de primordială utilitate publică, poliția și presa trebuie să rămână exclusiv în serviciul masei, fără scopuri egoiste și fără idei preconcepote. Astfel orientate, aceste două instituții strâns legate una de alta, vor avea tot dreptul la recunoștința și respectul societății.

CAMARADERIA IN POLIȚIE

de: *Georgiu Chendi*

Problema educației polițistului, care prin natura însărcinărilor lui, vine în contact cu oameni din toate straturile sociale, — este una dintre cele mai însemnate deziderate polițieneste.

De aceea am ținut să insistăm, în acest loc, asupra deosebitei importanțe, pe care o are „camaraderia“ în poliție, care constituie piatra unghiulară a acestei educațiuni.

Camaraderia este acea unire frățescă dintre oameni, care se naște din nevoia de respect, dragoste și sprijin reciproc. Camaraderia este cimentul sociabilității, pentru că ea încheagă sufletește indivizii între ei și îi face accesibili unei bune conlucrări împreună.

Încă de copil, omul simte nevoia apropierii de oameni. Astfel se naște camaraderia de jocuri, apoi camaraderia de școală. Viitorii cetățeni încearcă primele părgăii ale sociabilității, unindu-se pentru a împărți între ei plăcerile și neplăcerile vieții, greutățile și bucuriile învățaturii. Omul care nu a trecut prin această fază de începuturi sociale, nu este un om complet și nu poate fi niciodată un factor social de armonie și progres. Omul, care în copilăria lui a trăit izolat, cu jucăriile și cu cărțile lui, cu amărăciuni și bucurii neîmpărtășite, este totdeauna un om ursuz, care urește însoțirile și ocolește mulțimile, făcând prin aceasta notă discordantă în mijlocul celorlalți oameni.

Individul ajuns matur, în vârsta când trebuie să înfrunte viața, pentru a-și cuceri un loc onorabil în societate, nu se va putea niciodată lipsi de camaraderiile profesiei căreia s'a consacrat, pentru că prin aceste apropieri, cu reciproce împrumuturi personale, sufletești și morale, va isbuti să-și asigure o viață prosperă și plăcută.

Cu deosebire două sunt profesiunile moderne, în cari camaraderia este elementul principal de valorificare: poliția și armata. Prin însăși natura lor aceste două profesii impun membrilor lor o strânsă camaraderie. Poliția, ca și armata, este o profesie de risc permanent al vieții, o profesie de jertfă personală, în slujba unei idei de interes colectiv. Prin acest fapt existența fiecărui individ este legată de efortul tuturor celorlalți colegi de profesie, și astfel însăși necesitatea strânsei colaborări atente pe care o naște pericolul comun și jertfa individuală, dă o mai strânsă caracteristică ideii de camaraderie.

Camaraderia în poliție se naște din permanenta conlucrare împreună împotriva răufăcătorilor, adeseori cu riscul vieții fiecărui polițist. Cu cât spiritul de camaraderie este mai viu, mai puternic, între polițiști, cu atât jertfele umane individuale sunt mai rare, pentru că fiecare polițist veghează în egală măsură asupra vieții sale și asupra vieții camaradului lui din imediata apropiere.

Dar pentru a se ajunge la acest suprem efort al camaraderiei, între polițiști trebuie să domnească cea mai bună armonie, ca efect al camaraderiei de toate zilele, care este singura garanție că în momente de grea cumpănă grija și dragostea fiecăruia domnește asupra tuturor celorlalți. Spiritul de camaraderie trebuie să se dovedească în toate actele polițistului. În relațiunile cu ceilalți polițiști, chiar în afară de relațiunile de serviciu, polițistul trebuie să arate dragoste și supunere față de superiori, fără a cădea în acte de servilism, degradante și deci dăunătoare ideii de camaraderie. Un polițist care va ști să fie un bun camarad, va fi totdeauna un egal agreabil și iubit, un superior bun și stimat și un subaltern apreciat.

Din nefericire spiritul de camaraderie în acest înalt înțeles nu este prea mult dezvoltat în poliția noastră. Polițiștii nici nu se stimează nici nu se iubesc între ei. În afară de relațiile stricte ale serviciului, cari se face în condițiuni nu prea camaraderesti, adeseori întâlnești polițiști care se văd fără să se salute, cari se întâlnesc fără să schimbe o vorbă împreună, sau cari nu știu să dea cuvenita cinste în societatea familiei camarazilor lor căsătoriți.

Orî aceste expresii ale lipsei elementare de camaraderie, dau înseși profesiei o reputație îndoelnică și denotă o lipsă de conștiință profesională, care trebuie cât mai grabnic înlăturată. Este ușor de înțeles că polițistul, care se poartă astfel față de camarazii lui de profesie, nu va ști niciodată să se poarte corect cu publicul, cu care vine în contact, în fiecare moment și astfel publicul nu va aprecia cum se cuvine instituția poliției.

De aceea credem că e necesar să se dea o deosebită atenție dezvoltării spiritului de camaraderie între polițiști, ținându-se prelegeri educative cu privire la felul cum trebuie să se poarte polițiștii între ei, și cum trebuie înțeleasă camaraderia.

ASPECTE DIN TEHNICA JUDICIARĂ

Proba testimonială

de: Tiberiu Constant, magistrat

Un fapt care nu este dovedit în fața justiției cu probe administrate după anumite reguli, deși opinia publică poate fi fixată asupra lui în sens afirmativ, din punct de vedere *juridic*, nu are ființă. Judecătorul poate fi convins că faptul există și că inculpatul este autorul lui, totuși el nu poate condamna în lipsă de probe. Judecătorul are facultatea să *cântărească* probele, să dea credință unui singur martor, iar depozițiile contrarii a zece martori de pildă, să le declare pur și simplu că nu îi inspiră încredere, *fără* chiar să fie obligat să-și *motiveze* această alegere. Judecătorul însă este dator să urmeze anumite reguli de metodă în ceea ce privește *culegerea și administrarea* probelor.

Probele judiciare sunt de mai mult categorii. Cea mai veche în ordinea istorică și cea mai generalizată dar, cum vom vedea, cea mai puțin sigură, este proba testimonială, — proba prin martori.

Martorul este o persoană, care a *luat cunoștință directă* despre existența unui fapt printr'unul din *simțurile sale*: de obicei care a *văzut* anumite fapte materiale, de pildă un om lovind pe altul; sau a *auzit*, de pildă o insultă, sau anumite acuzațiuni cari ar putea constitui o calomnie, etc. O astfel de persoană poate fi chemată, după cererea părților interesate sau chiar din oficiu de judecător, spre a declara în fața justiției ce a văzut și ce a auzit relativ la faptul pentru care s'a intentat acțiunea.

Prin martori se pot dovedi sau fapte civile, de interes, adică fapte cari interesează mai mult persoanele din proces decât societatea în genere, sau fapte *penale*, cari ating direct ordinea și liniștea publică. Așa de pildă faptul că Stan nu și-a plătit datoria la vreme interesează exclusiv pe creditorul său; dar când bandiții ies înarmați la drumul mare și jefuesc pe trecători, societatea întreagă se turbură, ordinea publică este amenințată și se organizează putere pentru a face să înceteze fapte cari nu cadrează cu civilizația și cu ordinea, pe care statul este dator să o garanteze.

Ne vom ocupa de martori în *penal*. Aci rolul martorului este mai simplu decât în civil. Intr'adevăr în *civil* martorul poate fi propus spre a declara dacă Ionescu a *posedat* un teren în mod *pașnic, continuu* și sub *nume de proprietar*; iar în comercial prin martori ce pot dovedi *convenții* de milioane de lei.

În penal însă martorului i se cere să ne povestească fapte mai simple, *fapte materiale*.

Dar adesea chiar faptele acestea se pot complica. De pildă un mare scandal la care au luat parte mai multe persoane și din care va fi rezultat: insulte, calomnii, loviri, ultragiu, rănire, distrugere, furt, și chiar omor.

Fiecare din aceste infracțiuni sunt constituite din *anumite elemente*, cari trebuiesc dovedite. Ceva mai mult sunt împrejurări cari pot ușura culpabilitatea, ca *provocarea* sau circumstanțele atenuante, altele cari o *agravează*, altele cari o pot *sterge complet*, cum ar fi *legitima apărare*. Toate acestea de asemeni trebuiesc dovedite. Așa că un martor, chiar un jurist, deprins cu astfel de elemente, se poate găsi în mare încercătură când i se va cere a povesti cu precizie în fața justiției ca martor, cum s'au întâmplat faptele? Căci omul în genere percepe faptele în bloc; el își formează de obicei o *impresie de ansamblu*, după care le judecă; pe când *analizarea* tuturor împrejurărilor constituie o operațiune psihică adesea extrem de grea.

Înainte de a face psihologia martorului normal și de bună credință și a vedea în ce măsură depoziția lui ne poate reda realitatea, faptele petrecute, să vedem cari martori pot fi *înlăturați de plano*.

Istericii. Neapărat isteria dacă nu este însoțită de turburări grave ale facultăților mintale, nu constituie un motiv legal de a fi respinsă ca martoră persoana care suferă de această boală. Din punct de vedere *psihic* însă mărturia unui isteric, — și cu atât mai mult a *mai multor* persoane contaminate de delirul isteric al acuzărei, — nu poate avea nici o greutate și trebuie înlăturată. Sunt cazuri — mai toate vechi — de mărturisiri colective (de obicei călugări sau călugărite) din cari rezultau că anumite persoane aveau legături cu dracul (pentru cei ce cred în existența lui) și din această cauză au fost condamnate la moarte. Noi putem râde de aceste hotărâri, dar de curând — chiar și la noi — nu s'au întâmplat oare fapte asemănătoare în Bucovina, la Talpa?...

Greutate în cazurile de isterie constă în lipsa unui diagnostic medical asupra acestui simptom. Așa polițistul și judecătorul sunt reduși la resursele lor culturale spre a-și face o convingere.

Copiii. Îndeosebi aceia cari nu merg încă la școală și cari trăesc într'un mediu vițios sau mizerabil. Este o legendă că copilul mărturisește adevărul. Fără voia lui, prin faptul nedevoltării facultăților lui mentale, copilul este un fel de mitoman. În capul lui este o confuzie între realitate și imaginație, între imaginele ce s'au *depozitat* în creierul lui ca fapte reale și între imaginele *create* de creierul lui. Neapărat o generalizare absolută nu se poate face. Sunt rare excepții de copii precoci. Dar în toate cazurile depozițiile lor trebuiesc luate cu circumspecție și sprijinite pe alte date mai sigure. Ori trebuiesc înlăturate dela început.

Femeia, susține d-nul doctor Locard, este periodic atinsă de mitomanie și incomplet responsabilă în perioada post-puerală, în timpul sarcinei, în momentul menopauzei. Dintr'o practică judecătorească de aproape 20 de ani, mi-am făcut convingerea, că în genere femeia chiar când de abia știe cum o chiamă și declară că nu știe ce vârstă are — cazul este destul de obișnuit aproape pretutindenea — totuși întrebată cu oarecare metodă, poate da mărturisiri asupra faptelor penale simple la cari a asistat, destul de apropiate de adevăr, câteodată.

De asemeni în cazurile arătate de d-rul Locard, mărturisirile și responsabilitatea pot să se depărteze de starea normală, în genere.

Faptele fizice simple femeia le vede în genere cu oarecare fidelitate; în ceea ce privește însă, pe cele mai complicate, precum și cuvintele și frazele pronunțate, mărturisirea femeii în majoritatea cazurilor este absolut falsă.

Înlăturăm de asemeni pe *idioti*, pe *cretini* și pe *imbecili*, de plano.

Sugestia ridică chestiuni cari nu sunt încă soluționate. Se pare însă că sugestia, are influență asupra elementelor psihice, cari sunt la un fel de unison cu ideile sugerate. Este aproape dovedit că nu poți sugestia pe cineva să asasineze dacă n'are porniri naturale spre asasinat și să facă un rău unei persoane pe care o iubeste. Cu alte cuvinte sugestia nu poate influența decât tendințele latente similare ale individului.

Tot martori mincinoși *involuntari* sunt și aceia

cari au fost impresionați până la *spaimă* în momentul comiterii faptului, cum vom vedea.

O influență variabilă asupra mărturisirii martorului mai poate avea: *conruperea*. Numărul martorilor mituiți este mare, dar cazurile de condamnare pentru mituire sunt de sigur unul la zece mii, — cel puțin în România; *teama* martorului de infractor este cu mult mai generalizată. Eu cred că 60% din mărturiile false sunt datorite fricei; *interesul*, *răzbunarea*, *simpatia* sau *antipatia*, *vanitatea*, *pasiunea*; *antisemitismul*, *antimilitarismul*, *naționalismul*, etc. *Vanitatea* de asemeni provoacă mulți martori falși când afacerea a făcut impresie în public prin mijlocirea presei.

Dar chiar depoziția martorului de bună credință și normal încă poate fi falsificată în parte de un defect *senzorial*. Unele persoane nu văd, altele nu aud bine. Altele nu au destul de dezvoltată facultatea de *percepere* a lucrurilor sau numai a anumitor lucruri. În genere senzațiile *tactile*, *algestezice* (de durere), *olfactive* și *gustative* dau loc la percepțiuni puțin clare, cari dispar iute din memorie și cari nu pot fi exprimate cu cuvinte potrivite.

În cea ce privește senzația vederei un orb poate percepe prezența unui corp solid dela distanță (Viley: Le Monde des aveugles). Percepțiile *cinetice* (mișcarea) și *cromatice* (de culoare) sunt cu mult mai neexacte decât cele *plastice*.

Memoria de asemeni poate altera o mărturisire de bună credință. Sunt persoane cari au memoria *scurtă*, altele a căror memorie *alterează* faptele percepute (de obicei copiii, femeile și mai toți nervoșii).

În sfârșit o cauză de alterare a mărturisirii constă în faptul că martorii în genere nu au acel talent realist, pe care îl admirăm la marii scriitori de a *reda realitatea* cu cuvintele cele mai sugestive.

La toate acestea se mai adaugă *emoțiunea* martorului în fața polițistului sau la ședință.

Iar dacă mai avem în vedere că mărturisirile mai niciodată nu se *consemnă* în actele oficiale *întocmai* cum au fost făcute, ne putem face o părere destul de exactă asupra valorii probei testimoniale, care astăzi, îndeosebi la noi, în procesele penale este socotită ca o probă suverană.

Politia criminală din Londra

de: Albrecht Weltzer, maior de poliție Berlin

Cine nu cunoaște pe Sherlock, pe genialul detectiv, pe care l-a creat strălucitul talent al lui Conan Doyle?

În amintirile noastre apare Scotland-Yard, cartierul principal al poliției londoneze, cu misterioasa sa activitate, tot așa ca și figura tipică a inspectorului de poliție englez, cum îl descrie Holmes, ca pe un om cu un cere restrâns de cunoștințe, cu o știință mecanică, care nu se poate compara cu arta genialului său coleg.

Dacă am judeca poliția criminală din Londra și funcționarii ei excelenți după acest tip, atunci am greși grozav.

Desigur că fantezia e un dar prețios, de care un criminalit nu trebuie să fie cu totul lipsit, însă numai în cadrele unei aprecieri clare. Ea nu e neapărat necesară după cum ar reeși din povestirile lui Conan Doyle, sau din ale imitatorilor săi.

Din potrivă, un funcționar de poliție, trebuie să se păzească de a se încrede în plăzmuiri fantastice, cărora să le lipsească o bază reală. Un puternic simț de observație, o judecată sănătoasă și calmă, iată însușirile, cari caracterizează pe detectivul londonez. La aceste calități se mai adaugă apoi prezența de spirit și curajul, care nu se dă în lături dela nici o datorie. S'a spus nu tocmai greșit despre Englezi, că sunt teoreticieni slabi, dar particieni excelenți. Cu acest simț practic, cu care se nasc, ei au darul de a alege oamenii destoinici și de a-i așeza la locul potrivit; asta este cheia succeselor lor pe terenul polițienesc.

Dacă luăm în considerare vasta întindere a Londrei, viața sa internațională, terenul fecund și prielnic al criminalității, și dacă tinem seamă de faptul că în acest iad, detectivii trebuie să lucreze aproape lipsiți de orice mijloace tehnice, fără ajutorul unui birou de populație, cum există la noi, — atunci nu putem, decât să admirăm pe agenții cari sunt însărcinați cu descoperirea crimelor în aceasta capitală.

Indatoririle poliției engleze nu sunt aceleași ca a celorlalte autorități polițienesti de pe continent. Sarcina ei se mărginește strict la trei scopuri: *Menținerea siguranței și a ordinii, urmărirea criminelor și regularea circulației.*

Pe când în statele de pe continent poliția e în legătură directă sau indirectă cu mai toate administrațiile, activitatea poliției engleze nu se întinde peste

aceste hotare, având cadrele limitate. Englezul e de părere că menirea poliției e numai de a impune respectul legilor, problemă destul de dificilă pentru a o mai împovăra și cu alte îndatoriri administrative.

În acest cadru restrâns, poliția de siguranță nu desfășoară nici o activitate independentă de a poliției preventive, ci ele lucrează împreună. Structura și întocmirea corpului polițienesc sunt adaptate acestui scop.

Centrul de gravitate al activității ambelor grupuri, nu se află în birourile dela Scotland-Yard, ci e repartizat pe cele 22 de circumscripții polițienesti, în cari e împărțită Londra-Mare. În aceste circumscripții, polițiștii lucrează împreună cu detectivii; ei se completează și se sprijinesc în cele două îndatoriri ale lor, de a preveni abaterile dela legi, și de a prinde pe criminali. Ei au aceiași superiori, și în relațiunile de serviciu lucrează cu aceleași autorități judiciare, iar armonia dintre ei e perfectă. O procedură judiciară sumară asigură o judecată repede, în care poporul are deplină încredere.

În capul poliției londoneze — exceptând vechea City, care are o conducere a parte cu Lord mayorul (primarul) în frunte, — stă președintele de poliție (commissioner) cu un stat major de patru asistenți (assistant commissioners), din cari unul conduce biroul poliției criminale.

Între cartierul general polițienesc Scotland-Yard și între circumscripții sunt intercalați ca reprezentanți ai prezidentului de poliție, și ca organe superioare de control, einci șefi de districte (Chiefs Constables), cari sunt funcționari de concept. Un al șaselea șef de district e atașat biroului poliției criminale. Un superintendent e răspunzător în fiecare circumscripție (division) pentru buna funcționare a serviciului polițienesc. El este înaintat în acest post din cadrul sergenților, tot așa ca și ceilalți subalterni ai săi. El face legătura între Scotland-Yard și circumscripții. În circumscripția sa el este autoritatea polițienească supremă; toate ordinele și corespondența trec prin mâna lui. El e răspunzător de disciplina oamenilor săi și investit până la o anumită limită cu puteri disciplinare. Mărimea circumscripțiilor și numărul oamenilor variază. Circumscripția cea mai mare Divizia W (Clapham) numără 5 superintendenți, 29 inspectori, 179 sergenți și 1104 constabli; în

total deci 1313 oameni. Cea mai mică divizie St. James Divizia C, are un superintendent, 19 inspectori, 60 sergenți și 448 contabilii, în total 528 oameni. Întreaga organizație polițienească din Londra este deci în principiu descentralizată după maxima din Scotland-Yard: „*descentralizează cât poți și centralizează cât trebuie*“. Acest principiu primează și în organizația și activitatea poliției criminale.

Munca de căpetenie o desvoltă detectivii de circumscripții, cari aparțin în permanență aceleiași circumscripții. Toate cazurile penale, dela cea mai ușoară vină, până la crima cea mai mare, se rezolvă de acești detectivi. Detectivii unui comisariat polițienesc stau sub supravegherea unui *detective sergeant*. Serviciul detectivilor circumscripției e condus de un inspector al circumscripției (divizional *detective inspector*), care e subordonat superintendentului. Ordinele de serviciu le primește însă direct dela Scotland-Yard, unde întreg serviciul de siguranță este centralizat în mâinile șefului siguranței.

În 1920 împărțirea siguranței a fost modificată, întrucât Londra-Mare a fost împărțită în patru districte, din cari fiecare cuprinde 5—6 diviziuni. În capul acestor districte sunt superintedanții de siguranță, cari își au birourile de serviciu la Scotland-Yard; ei formează o nouă legătură între centrale și inspectorii de siguranță ai circumscripțiilor, și dispun de un stat major mic, dar de forțe alese. Aceste echipe volante (*flying squadrons*) desvoltă o activitate febrilă prin faptul, că dispun de vehicule de transport, ca și inspectorii de siguranță.

Departamentul de urmărire (*Criminal investigation Department*), este centrala întregii poliției criminale din Anglia. El se compune din: registratura criminală, care rezolvă corespondența în afacerile criminale; din biroul de informații pentru afaceri speciale (anarhiști, comuniști, etc.) și alte trei birouri de o însemnătate deosebită:

a) Biroul central de identificare (*Finger Print Branch*). Aici se adună și se clasifică toate fișele dactiloscopice, care se iau în Anglia și Wales de către funcționarii închisorilor, iar în Scoția de către poliție. Când un criminal e arestat undeva, poliția judiciară îi trimite amprentele digitale Biroului Central, care-l identifică și răspundă telegrafic. E învederat deci, că acest sistem constituie o armă puternică împotriva criminalilor recidiviști.

b) Oficiul de supraveghere al criminalilor (*Convict supervision office*) Acest oficiu este condus de un inspector și poartă registre, amănunțile și exacte despre criminalii recidiviști. Tot aici se face și controlul persoanelor, care se găsesc sub supravegherea polițienească. Publică „*Buletinul de urmărire*“, pe care-l trimite circumscripțiilor londoneze și autorităților penale din provincie, și dă informații asupra criminalilor arestați, eliberați sau urmăriți.

c) Oficiul central.

Oficiul central, sub conducerea unui superinten-

dant, are atribuțiuni deosebit de importante. Se ocupă de afaceri cu caracter internațional, ca: extradări, falsuri, falsificări de monede, traficul cu carne vie, evadări, etc. etc.

Poliția londoneză nu cunoaște împărțirea strictă a muncii, ca organizațiile berlineze, și nu are multe grupe specializate. Posedă, însă, un mare număr de detectivi specializați și rutinați pentru misiuni speciale. Aceștia se întrebuințează în cazuri deosebit de grave și complicate, în interiorul sau în afară de raza Londrei. La cererea procurorului general („*Director of Public Persecutions*“), sau la rugămintea unei autorități polițienești străine, ei sunt trimiși pentru descoperirea crimelor la fața locului.

S'a discutat mult, dacă trebuie sau nu preferată forma descentralizată londoneză, celei centraliste berlineze, ambele sisteme având avantajele și dezavantajele lor.

Ceea ce pledează pentru organizația centralistă, sau mai bine zis combinată berlineză, e destul de cunoscut pentru a mai fi repetat aici. Superioritatea sistemului autorităților londoneze, consistă în faptul că funcționarii lor lucrează pe cartiere, au și cunoștință mai bună a terenului și se pot bizui pe sprijinul locuitorilor, cari le sunt bine cunoscuți, cu toate că după cum am spus, nu există birouri de populație, și poate, tocmai pentru că nu există.

Este un principiu vechiu în Scotland-Yard de a nu se trage niciodată o linie de demarcație artificială între poliția administrativă și cea de siguranță, pentru că colaborarea lor servește mai bine interesele siguranței.

Impotriva sistemului de specializare la exces, susținătorii descentralizării spun că centralizarea dă un tip de funcționar unilateral, care nu se interesează decât ceea ce îi privește sfera de activitate și nu-și bat capul cu celelalte agende polițienești; de asemenea acest sistem pretinde și o risipă de timp și de personal, fiindcă nici o categorie de criminali nu este așa de specializată, pentru că să le steie mereu la dispoziție un personal specializat pentru anume crime.

Exactitatea acestei argumentații rămâne de discutat. Fără tehnica preventivă, care a ajuns un fel de artă, și care reprimă criminalitatea, și nu permite să devieze curba criminalității ca în celelalte orașe mondiale, poliția londoneză poate că n'ar avea succesul pe care îl are în împrejurările de față.

Faptul că școala modernă de criminologie nu s'a dezvoltat încă în Anglia, își are explicația în averșiunea pe care o are Englezul, de a întraduce inovațiuni bazate pe considerațiuni teoretice.

Dacă ar fi să se exprime într'o propoziție tăria și slăbiciunea poliției criminale din Londra, s'ar putea spune: „*Capacitatea superioară personală a detectivului londonez de toate gradele, îi permite să facă acțiuni desăvârșite, cu toate că sistemul e încă lipsit de perfecționarea științifică*“.

Complicitatea publicului cu infractorii

(Pentru Concurs)

Cazurile de natura celor arătate în titlu sunt destul de rare, socotind printre cetățenii de cari vorbim pe alții decât pe complicii neștiuți, pe rudele vinovaților, sau pe cine știe ce interesați în afacerea urmărită de justiție. Vorbim despre consensul tacit sau declarat al publicului, cu fapta sau dacă nu cu ea, cu persoana, sau cu persoanele căutate pentru a fi traduse în fața judecății. Asemenea cazuri se întâmplă rar, când persoana vinovată și-a asigurat intrarea la inima cetățenilor prin acte de milostenie, cum era pe timpurile haiducilor, sau — să zicem — prin acte cari deși contrazicând legea, fac din personajul totdeauna curajos, frumos (nu în sensul moral, firește), inteligent, exuberant, un personaj de felul aceluia din piesele de teatru, cari în urâtenia lor impun totuși, fie pentru că sunt văzute ca niște instrumente ale soartei, fie că au bravat prea dârz lovitura soartei care le-a pus capăt „carierii“.

Trebue sesizat și acest consens al publicului, pentru că vremurile moderne l-au făcut mai frecvent, aducându-ni-l ca o anexă a copiei de pe haiducia de pe vremuri, sau ca un pendant implicit al frământărilor sociale, cari au făcut să fie mai frecventă decât până acum adeziunea sau repulsiunea din partea publicului, față de cele ce se întâmplă în viața de toate zilele, și față chiar de lucruri de cari lumea ante-belică rămânea rece.

Dintre cazurile cele mai elocvente, cari se cunosc în istoria ultimelor evenimente dela noi, trebuiesc remarcate două: sprijinul ce s'a dat lui Terente de către pescarii lipoveni din balta Brăilei și sprijinul ce s'a dat banditului Niculiță de o parte a populației bucovinene.

Alte cazuri nu s'au înregistrat, dar sunt destule și acestea pentru că să se țină seamă și de astfel de posibilități, față de cari organele pazei publice trebue să știe mai dinainte a se comporta.

În cazuri de urmărire, când urmăritul găsește ascunziș la o întreagă comună sau categorie de oameni, cum a fost cazul, nu este numai nevoie să se recurgă la represalii. Măsura aceasta încă face parte din măsurile ce se pot aplica, dar ultima posibilitate nu este cel mai bun lucru la care trebue recurs față de oameni, cari pot fi influențați și altfel. Chestiunea pusă aci, dovedindu-se izvorâtă în primul rând din afinități de sentimente, obiectivul trebue să fie sentimentul, care nu este prea de multeori

atât de dârz, încât să nu se lase îndreptat chiar împotriva protejatului de până aci.

Este vorbă numai, să se știe cum se ajunge la acest rezultat, care înseamnă un succes al întregii operațiuni. Problema aceasta nu s'a pus încă, poate pentru că era prea rar cazul acestor fel de complicități. Trebue avută însă la îndemână, pentru orice eventualitate.

Aci, apoi, se adaugă o altă chestiune, care încă nu trebue neglijată, deși nu depinde într'atâta de organele de urmărire. Această a doua chestiune trebue alăturată și problemei precedente, întrucât este vorbă de presa care, la inițiativa de mai sus, în vremuri când puterea ei s'a dovedit greu de neglijat, trebue luată ca tovarăș de luptă.

Se impune pentru viitor, să se ceară presei de tiraj a nu mai publica fel de fel de senzații necontrolate, cu cari atrage lumea sensibilă de pratea culpabililor, și în același timp să imbolduri altor neinițiați în isprăvile puse sub urmărire. Dacă acest apel nu este suficient, întrucât gazetele ar ținea mai mult la acapararea cititorilor decât la concursul ce i se cere de a facilita oprimarea unui rău social, se va vedea nevoia de a se cere legiferarea acestei chestiuni, pentru a se putea lua față de cei neînțelegători o altfel de atitudine.

Ceeace spunem aci, este o chestiune care nu trebue neglijată. Când oameni de seriozitatea dlui N. Iorga spun același lucru și arată influența dezastruoasă a reportajului senzational asupra începătorilor întru fărâdelegi, este de crezut, că nu vem de-a face cu o chestiune pur polițienească, ci una care privește de-a dreptul societatea, moravurile ei, bunăstarea ei și întâi de toate educația ei, care nu trebue să fie una ce evidențiază traiul comod în umbra gloriei de senzație. Față de această chestiune de ansamblu cea mai importantă, chestiunile de procedare mărunță sunt totdeauna un lucru pe care organul de menținere a ordinii publice îl sesizează de obicei. În amănuntele acestea se intră în școala ce se face de către cei chemați a păzi ordinea, și n'ar trebui să ne oprim asupra lor, dacă recente cazuri nu ar reclama aceasta.

Ceeace discutăm aci, nu este câtuș de puțin satisfăcător, dar dacă chestiunea aceasta îngreuiază atribuțiunile organelor pazei publice este tot așa de adevărat, că le deschide un larg teren de muncă pentru binele societății.

In străinătate agenții de circulație cari vorbesc mai multe limbi poartă pe mână o placardă, pe care sunt indicate limbile ce vorbesc. Astfel publicul se poate orienta într'un oraș străin, ca la el acasă.

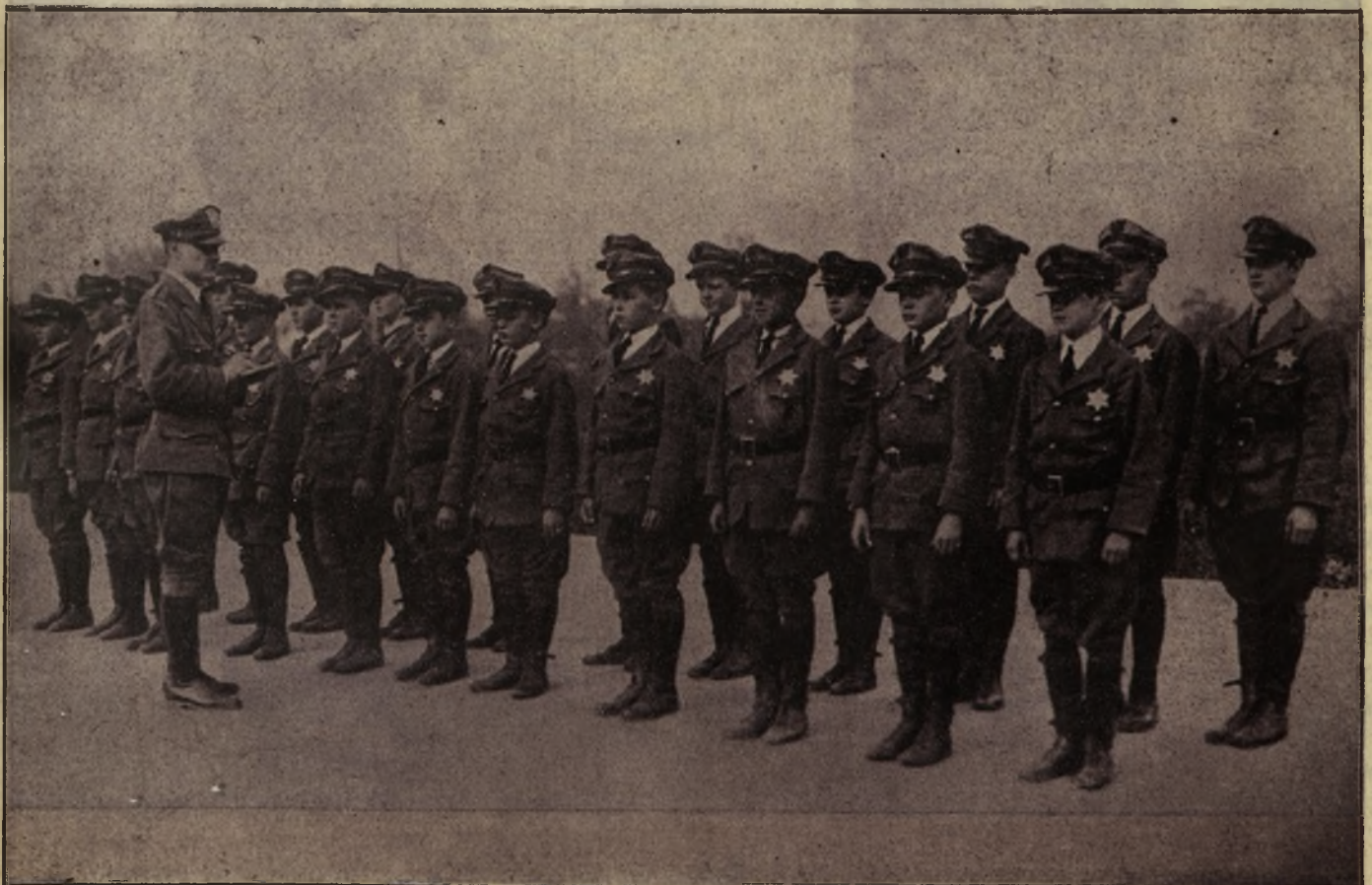
Politia germană se echipează după ultimele cerințe moderne, și vedem astfel sus, o așa zisă „echipă volantă” de polițiști, pe o motocicletă combinată, care e prevăzută și cu mitralieră și servește pentru urmărirea bandiților periculoși.

În străinătate sportul nu este neglijat în poliție. Boxa, jiu-jitsu și lupta atletică sunt apanagele indispensabile ale unui bun polițist. Se

Sergentul german apără într'adevăr viața cetățenilor... Instaneul reprezintă o scenă drăgușă din multiplele îndatoriri ale unui sergent... și ilustrează cu prisosință grija pe care el o poartă pentru micuții — cetățeni...

În America publicul dă cel mai larg concurs poliției pentru menținerea ordinii. Iată un grup de polițiști minori, cari păzesc benevol...

Poliția feminină din Washington se interesează de relațiunile familiare ale unei micuțe vânzătoare... clandestine, care e trimisă pe stradă să-și câștige pâinea, contravenție pedepsită de legile de acolo.

O CRIMĂ MISTERIOASĂ

**Asasinarea plutonierului P. Milică. — Cum au fost descoperiți criminalii.
O expertiză de laborator.**

Iosif Gombos, asasinul plutonierului Milică

Francisc Butyka, complicele asasinului

Una dintre misterioasele crime, cari au pasionat în ultimul timp în mod deosebit, poliția orașului Cluj, precum și întreaga opinie publică, — a fost asasinarea plutonierului major *P. Milica*, din Bat. VI Adm. Cluj.

* * *

În dimineața zilei de 6 Martie a. e. poliția face o lugubră descoperire. Plutonierul major *P. Milica* din Bat. VI Adm. Cluj, a fost găsit asasinat în dosul bisericii Sf. Petru din Calea Victoriei. Cadavrul prezintă o rană deschisă la gât, provenită probabil dintr-o lovitură de cuțit.

Autoritățile militare înștiințate de Chestura poliției Cluj, — fiind vorba de un militar, — delegă pe dl Comisar Regal *Lt. Stavrica*, din Consiliul de Război al Corpului VI Armată, să facă — alături de autoritățile polițienești — primele cercetări.

Dar teatrul crimei nu prezenta nici un indiciu, care se poată duce la descoperirea criminalilor. Pe cadavru nu se aflau nici urmele unei lupte, care într-o astfel de împrejurări ar fi trebuit să aibă necondiționat loc și nici urme de amprente digitale. Urme vizibile de pași de asemenea nu se aflau pe teren. Tot așa nu se afla nici vre-un informator, care să fi putut da informațiuni, oricât de neînsemnate pentru a putea prinde firul cercetărilor.

Un profund mister plana asupra crimei. Totul depindea doar de abilitatea poliției.

Între astfel de condițiuni precare — și sub personala conducere a dlui *Simeon Hațieganu*, chestorul poliției municipiului Cluj, — să încep primele cercetări, care se perindă cu surprize și peripeții de fiecare clipă, ca un film de cinematograf.

Dar iată că cercetarea îndreptată în direcție bună

aduce roade. Consiliul de Război arestează pe plutonierul *Constantin Moldovan*, sub bănuială de asasinat. Poliția constatare anume, că plutonierul major *Milica* își petrecuse noaptea fatală în tovărășia plutonierului *Moldovan*. Mai descoperi apoi, pe vestonul plutonierului *Moldovan* *pete de sânge*, cari proveniau probabil din sângele plutonierului *Milica*.

Convingerea despre vinovăția, — ori cel puțin participarea la crimă, — a plutonierului *Moldovan* părea cu siguranță dovedită.

Totuși plutonierul *Moldovan* supus unui interogator sumar, nega crima. Un alibi nu putea dovedi și nici proveniența petelor de sânge n'o știa justifica.

Despre cele petrecute în noaptea crimei nu-și putea da seama precis, fiindcă atunci era turmentat complet de bucură. Totuși declară, că petrecuse noaptea de 5 spre 6 Martie în tovărășia plutonierului major *Milica*, cu care trăia în bune relațiuni de prietenie, și că petrecuseră la vre-o câteva cârciumi din mahalaua orașului. Cam pe la orele trei dimineața ieșind ambii din restaurantul din Calea Victoriei No. 99 au plecat spre biserica Sf. Petru — pe partea dreaptă a străzii — povestind. În dreptul bisericii au traversat apoi strada pe partea stângă și în colțul casei cu No. 106 au întâlnit doi civili, cari mergeau pe partea opusă a străzii. La un moment dat plutonierul *Milica* a strigat: „*Mână măgarul, mă!*”. La auzul acestor vorbe cei doi civili le-au eșit în cale cerându-le socoteală de insulta pe care le-au adresat-o. După nu prea multe parlamentări s'au luat la bătaie. De aici înainte nu-și mai aduce aminte precis de nimica. Reține numai faptul că a lovit pe unul dintre civili în cap cu centura, iar după asta a luat-o la fugă, de teamă să nu fie bătut de ei. Pe

plutonierul Milica l-a lăsat acolo singur, fără ca să știe ce s'a întâmplat cu el.

Intre aceste împrejurări și sub povara aparențelor, cari îl inculpau, poliția judiciară își întărise părerea că plutonierul Moldovan e asasinul. De aceea

plutonierul a și fost menținut arestat, iar vestonul cu petele de sânge a fost trimis Institutului de medicină legală din Cluj pentru cercetări.

Intre timp poliția pornise cercetări discrete și pentru descoperirea celor doi civili misterioși, cari

Teatrul crimei. In fund biserica Sf. Petru din Calea Victoriei. Locul unde a fost găsit cadavrul este însemnat cu o cruce.

Cadavrul plutonierului-major P. Milica, din Bat. VI. Adm. Cluj.

încă se părea că nu putea fi tocmăi streini de crimă. Și tocmăi la timp. Pentru că dl dr. Kernbach, — un reputat specialist în materie de medicină legală — după minuțioase cercetări de laborator, spulberă bănuiala de vinovăție ce plana asupra plutonierului

Moldovan. Fiindcă deși pe vestonul plutonierului Moldovan se găseau, ce e drept, pete din sângele plutonierului Milica, — sau mai găsit însă în același timp și pete de sânge, cari proveniau dela o terță persoană.

Reconstituirea crimei. Poliția judiciară la fața locului, împreună cu asasinii și un imens public, așteaptă sosirea comisiunei.

Asasinul după desgroparea cuțitului criminal, pe care-l predă poliției, înconjurat de anchetatori.

Intrebarea ce se punea acum era: cine este această tertă persoană și cum ajunsese sângele ei pe vestonul plutonierului Moldovan?

Făcând noi cercetări, pentru identificarea celor doi civili, arătați de plutonierul Moldovan, după o muncă asiduă de zi și de noapte, poliția începe să deslege misterul.

În seara zilei de 19 Martie, — tocmai când se părea că cercetările au ajuns la un punct mort, — șeful poliției judiciare arestează pe *Iosif Gombos*, șomeur, din Strada Căramidarilor No. 11, sub bănuiala de asasinat.

De aici încolo lucrurile se desfășoară cu repeziune. *Gombos* luat de scurt fără prea multă ezitare își denunță complicele: *Francisc Butyka*, mecanic, din Calea Victoriei 179, pe care poliția îl și arestează în aceeași seară.

Duși la poliție cei doi tovarăși au făcut mărturisiri complete cu un cinism revoltător.

Ei au arătat cum au chefuit în noaptea fatală la restaurantul *Szilágyi*, din Calea Victoriei, cum au trecut apoi de acolo, cam pe la orele 12 noaptea la restaurantul *Bene*, un restaurant foarte aproape de cârciuma, în care au chefuit cei doi plutonieri, unde au stat până la orele 3 dimineața, când au părăsit restaurantul. De la *Bene* au plecat înspre casă, luând-o în jos pe Calea Victoriei până în dreptul magaziei de scânduri „La Bradul verde”, unde s’au oprit. Cam în aceeași vreme, pe cealaltă parte a străzii, mergea înspre casă plutonierul-major *Milică*, împreună cu plutonierul *Moldovan*, ambii bine dispuși.

La un moment dat, unul dintre plutonieri a strigat: „*Mână măgarul, mă!*” Atunci cei doi tovarăși. *Gombos* și *Butyka*, simțindu-se ofensati, au trecut strada de cealaltă parte și au cerut socoteală celor doi plutonieri. că de ce i-au făcut „măgari”. Plutonierul *Milică* în loc de răspuns le-a mai strigat odată: „*Mână măgarul, mă!*” și i-a înhățat să-i ducă la poliție. Cum cei doi civili se împotriveau, s’au încăerat. Nu se știe precis cum s’a produs încăerarea, pentru că totii erau cam beuți, dar sfârșitul se știe: asasinarea plutonierului *Milica*.

În urma acestor destăinuri poliția a avizat parchetul militar, cerând imediata punere în libertate a plutonierului *Moldovan*, care este complect nevinovat și care a fost invitat la o confruntare cu criminalii, pentru a se stabili crima în amănunte.

Cum însă confruntarea n’a dus la prea mare rezultat, dl *Simeon Hațieganu*, chestorul poliției orașului Cluj, a recurs la reconstituirea crimei, care s’a executat sub directă d-sale supraveghere, asistat de dl *dr. Kernbach*, medic-legist. *Loc. Stavrica*, comisar regal, și de dl căpitan *Scriban*, comandantul campaniei de jandarmi Cluj, precum și de dl *Drăghiciu*, șeful poliției judiciare.

În decursul reconstituirea s’au stabilit și cele mai mici amănunte ale crimei. Cei doi criminali nu au

negat nimic. N’au știut însă sigur, cine a lovit pe plutonierul *Moldovan*, rănindu-l în coapsa stângă. Ceea ce e sigur este că răfuiala a început pe podul din fața casei cu No. 104/A și a ținut abia câteva minute. În acest scurt interval plutonierul *Moldovan*, vrând să apere pe *Milică* de cuțitul lui *Gombos*, l-a lovit pe acesta din urmă cu centura în cap. Lovitura a fost atât de puternică, încât lui *Gombos* i s’a spart capul și de aici proveniența sângelui unei tertă persoane pe vestonul plutonierului *Moldovan*.

Clizeul cuțitului criminal, care a stins viața plutonierului *Milica*.

Apoi beligeranții, cari ajunseseră în mijlocul străzii s’au despărțit în două tabere. De o parte *Gombos* cu *Milica*, iar de altă parte *Butyka* cu *Moldovan*.

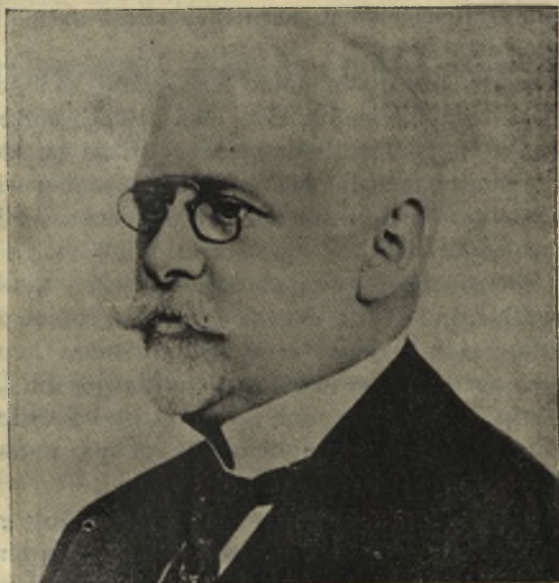
La un moment dat *Gombos* a vrut să fugă. *Milica* însă l-a prins. Atunci *Gombos* s’a năpustit asupra lui *Milică*, înfingându-i cuțitul în gât până la mâner.

Milică a căzut jos în nesimțire. *Gombos* sperindu-se de ceea ce făcuse a luat pe *Butyka* și au fugit împreună. Plutonierul *Moldovan* încă a fugit, fără însă să știe că *Milica* e rănit mortal.

Ajunși acasă, *Gombos* a îngropat cuțitul asasin într’un băligar, iar pe *Butyka* l-a amenințat cu moartea, dacă cutează să-l tradeze. Nici nu l-a tradat. Cu ocaziunea reconstituirea crimei, cuțitul a fost desgropat de însuși asasinul și predat poliției.

Cu asta s’a sfârșit misterul dramei plutonierului *P. Milica*, care a fost deslegat numai grație priceperii conducătorului chesturei poliției municipiului Cluj, dl *Simeon Hațieganu*.

Congresul Internațional de Poliție

Dr. Hans Schober

Comisiunea internațională de poliție criminală, și-a ținut la 20 Ianuarie a. e. a VI-a ședință ordinară, în sala festivă a palatului Preșidenției poliției din Viena.

Comisiunea a fost înființată în anul 1923, cu ocaziunea congresului internațional de poliție, care s'a ținut tot la Viena.

Scopul comisiunii este: desăvârșirea unei colaborări cât mai armonioase între organele polițieneste ale diferitelor țări, pentru combaterea mai cu succes a criminalității internaționale.

Pentru că criminalitatea, aproape totdeauna, trece dincolo de hotarele statelor, iar combaterea ei eficace nu se poate realiza, decât printr'o înțeleaptă organizare internațională a polițiilor, care să înlesnească urmărirea și se vegheze la stărpirea elementelor învrăjbite cu societatea.

Meritul înfăptuirii acestei Comisiuni îi revine pe dea'ntregul d-lui *dr. Hans Schober*, actualul Cancellar al Austriei, pe atunci președintele poliției vieneză.

Toce mai din aceste considerațiuni, Comisiunea internațională de poliție criminală, în cei șapte ani de activitate, trei dintre ședințele ordinare și le-a ținut în Viena, iar pe celelalte la Berlin, Berna și Amsterdam.

Scaunul preșidențial — în lipsa d-lui *Schober*, președintele comisiunii, care se afla la Haga, în afaceri de stat, — a fost ocupat de dl *dr. Pamer*, vicepreședintele comisiunii, asistat de dl *Kuenzen*, directorul general al poliției germane, delegatul poliției Berlinene și dl *Souveau*, comisar-șef, delegatul poliției din Bruxelles.

În sală au luat loc membrii Comisiunii internaționale de poliție criminală, în număr de 34, cei mai mulți funcționari superiori de poliție și penaliști cu reputație.

Au fost reprezentate următoarele State: *Anglia, Franța, Italia, Germania, Spania, Belgia, Elveția, Austria, Polonia, Jugoslavia, Cehoslovacia, Ungaria, Bulgaria și Turcia.*

Scopul acestei ședințe a fost:

- a) să stabilească norme unitare de apărare contra criminalilor internaționali,
- b) să discute modalitățile unei mai expeditivă proceduri în materie de extradare, și
- c) să intensifice lupta comună contra falsificatorilor de bani.

Discuțiile, cari au avut loc în limba franceză și germană, au fost de un caracter *strict confidențial*, așa că despre hotărârile luate n'a transpirat nimic în public și nu s'a dat nici comunicat oficial, cum se obișnuia. Hotărârile luate vor fi transmise statelor interesate prin reprezentanții lor oficiali, cari au luat parte la ședință, și prezintă un interes capital pentru reprimarea criminalității internaționale.

Ședința a durat trei zile. În ultima zi fotoliul preșidențial a fost ocupat de însuși dl *dr. Schober*, care între timp să reîntorsese dela Haga, și care a fost viu ovationat de membrii comisiunii.

În numele Comisiunii a fost salutat de dl *Souveau*, care relevându-i meritele, i-a schițat rodnică d-sale activitate de pusă la Haga în interesul țării, pe care a reprezentat-o cu atâta demnitate.

După terminarea ovatiunilor Comisiunea și-a continuat desbaterile. La sfârșit a fost ales noul comitet de conducere, după cum urmează:

Președinte a fost reales cu aclamație tot dl *Schober*. Vicepreședinți au fost aleși d-nii: *Kendal* (Londra), *Souveau* (Bruxelles), *Matkovic* (Belgrad) și *dr. Mencil* (Berlin).

Membrii în comisiunea administrativă a fost aleși d-nii: *Duclow* (Paris), *von Houten* (Doorn), *dr. Mensen* (Copenhaga), *dr. Leto* (Roma), *Mora* (Madrid), *Banasek* (Praga), *dr. Weisz* (Berlin) și *dr. Dorning* (Budapesta).

Secretari au rămas tot cei vechi: *dr. Pamer*, vicepreședintele poliției vieneză, *dr. Schultz*, director general de poliție și *dr. Dressler*, consilier de stat.

Proxima ședință se va ține în luna *Octombrie a. e. la Antwerpen*, unde se vor lua și dispozițiunile necesare pentru convocarea *Congresului internațional de poliție*, care se va ține tot acolo și dela care credem că nici *România*, nu va lipsi.

INFORMAȚIUNI

Circulara Dlui Ioaniteșcu subsecretar de stat la interne către polițiștii din țară

Acum un an și jumătate când mi s'a incredințat demnitatea de Sub-Secretar de Stat, am primit-o cu dorința caldă de a reorganiza Poliția Generală a Statului, prin ridicarea prestigiului instituției; înălțarea autorității morale și îmbunătățirea materială a personalului.

În acest scop, am alcătuit și susținut pentru votare, legile de organizarea Poliției și a Jandarmeriei.

Prin aceste legi am urmărit unificarea poliției rurale și urbane în una și aceeași poliție, unul fiind scopul de realizare a acestei instituții și anume: paza, ordinea și siguranța Statului, precum și apărarea cinstei și avutului cetățeanului.

Pentru îndeplinirea acestui scop, am urmărit și realizat selecționarea personalului, punând la conducere oameni cu cultură juridică, selecționând în acelaș timp prin încadrare, personalul cu aptitudini deosebite și sărguitoare.

Spre a se permanentiza această selecționare, am creiat Școala specială de Poliție Științifică, prin care se vor cultiva în mod deosebit toți funcționarii polițienești.

Știu că prin încadrările făcute, personalului fără titluri, i-s'au atribuit funcțiuni inferioare, fapt care a nemulțumit. Aceasta nu trebuie să fie considerat decât ca o salvare a interesului general, cerința zilei impunând ca la conducere să existe numai funcționari cu titluri academice.

Am urmărit îmbunătățirea materială a funcționarilor, pentru care am făcut sforțări uriașe, obținând unificarea salariilor tuturor funcționarilor de acelaș grad cu cei din Capitală, până la gradul de comisar ajutor, fapt care a reclamat însemnate sporuri bugetare, atunci când se cereau mari economii bugetare.

Am expus acestea spre a demonstra că am urmărit numai bine pentru instituție și interesul general.

Acum când părăsesc conducerea Subsecretariatului de Stat a ordinii, Vă mulțumesc mult pentru concursul binevoitor și stăruitor ce mi ați dat, secundându-mă cu zel în îndeplinirea grelei misiuni, ce mi s'a incredințat, și Vă rog a da acelaș concurs și urmașului meu, având ca țintă totdeauna salvagardarea intereselor țării. Despărțindu-ne, vă zic rămas bun.

Educația fizică în poliție

Sportul, ca un apanaj al educației polițistului modern, s'a introdus obligatoriu în toate țările civilizate. Pentru că este fapt bineconstatat, că una dintre

cele mai indispensabile condițiuni vitale ale poliției este educația fizică.

De aceea statele din apus, n'au ezitat să-i dea o cât mai vastă întrebuințare și să-l declare obligatoriu, în școlile de polițiști, unde polițiștii pe lângă antrenamentul metodic de fiecare zi, se mai specializează și în diferitele lui ramuri ca: boxa, jiu-jițu, lupta athletică corp la corp, călărie, înot, etc.

Di Simeon Hațieganu, chestorul poliției municipiului Cluj, în dorința de a contribui în limita posibilităților și a mijloacelor de care dispune la dezvoltarea aptitudinilor sportive a polițiștilor din Cluj, a hotărât întocmirea unui *program de educație fizică*, care va fi pus în aplicare în cel mai apropiat viitor.

Acest program cuprinde diferite exerciții gimnastice, gimnastica suedeză, exerciții cu greutatea mici, fuga (pentru antrenarea mușchilor dela picioare și rezistența plămânilor), înot (pentru dezvoltarea plămânilor și elasticitatea întregului corp, pentruca polițistul în caz de un înec să fie capabil a da tot concursul cerut), boxa, ciclism și motociclism.

Toate acestea exerciții sunt obligatorii în trei ore săptămânale.

A face poliției educație fizică este nu numai o idee sănătoasă și binevenită, dar chiar o necesitate imperioasă. Iată pentru care fapt este un titlu de merit pentru chestorul poliției orașului Cluj, când stăruie din răputeri și cu o hotărâre fermă de a înfăptui și a da importanța cuvenită acestui ram de activitate sportivă poliției noastre, mai cu seamă când la noi în țară s'a neglijat complectamente perfecționarea poliției în această direcție. La alcătuirea acestui program a fost călăuzit în primul rând de intenția de a fortifica starea fizică generală a polițiștilor și în mod natural și moralul lor, de a le cșeli nervii și a le promova încrederea în sine, pentru a fi capabili să execute cu energie și abilitate sarcinile ce le incumbă exercițiul funcțiunii lor.

După un antrenament de vre-o câteva săptămâni se vor putea aranja chiar exhibițiuni sportive, cari se vor putea apoi permanentiza și cari vor avea ca rezultat pe lângă reușita morală, care va duce în mod sigur la ridicarea moralului sergenților și câștigarea respectului cetățenilor și un câștig material care va permite achiziționarea unui echipament sportiv și acoperirea altor cheltueli necesare antrenamentului așa ca mai târziu cheltuelile împreunate cu întreaga educație fizică, să se poată acoperi din veniturile acestor exhibițiuni.

Cu timpul după o selecționare serioasă și minu-

țioasă a valorilor sportive se vor putea trimite cei mai destoinici și cei mai bine antrenați gardiști chiar și la diferite concursuri sportive, iar câștigarea vre-unui trofeu, ce nu ne pare imposibilă, va fi pentru poliție o mândrie, iar pentru chestorul poliției Cluj, dl Simeon Hațieganu, o mulțumire sufletească, că a fost el, cel dintâi, care a pus temelie unei atât de nobile îndeletniciri.

Anuarul poliției Vieneze

În primele zile ale lunii Februarie a. c. a apărut „Anuarul poliției Vieneze pe anul 1929“, o lucrare pe cât de importantă pe atât de instructivă.

Pentru că dacă, deși din cronică polițistă a cotidianelor publicul are ocaziune să urmărească munca neobosită, de zii și de noapte, a organelor de pază, — totuși nu-și poate face nici măcar o vagă idee despre roadele acestei munci, și nu poate să aprecieze îndeajuns jertfa și abnegația cu care acești străgeri ai ordinii publice se pun în serviciul binelui comun.

Din spicuirea anuarului reese, că poliția Vieneză a acționat în cursul anului trecut în 18.686 de infracțiuni, și în 40.000 de contravenții, dintre cari a descoperit aproape 80%, ceea ce înseamnă un record mondial, și poliția vieneză se poate felicita, pe drept cuvânt, pentru acest extraordinar succes.

Cine știe ce înseamnă descoperirea și instrumentarea atâtor criminali, adunarea probelor materiale de culpabilitate și deferirea lor instanțelor judiciare, — poate constata, că poliția vieneză a ajuns să fie una dintre cele mai bune poliții de pe continent.

Între infracțiuni predomină asasinările, spargerile prin efracție, spargerile casselo de bani și excocheriile, cari au cauzat populației o pagubă, care se cifrează la suma fantastică de 20½ milioane schillingi, dar din care sumă poliția a recâștigat pagubășilor aproape 6½ milioane.

Dar activitatea poliției vieneze nu se rezumă numai la atâtea. Poliția a mai acționat — pe lângă faptele diverse de fiecare zii, și cari de sigur într'un oraș mondial, ca Viena, nu vor fi prea puține — în 7236 cazuri de dispariții de persoane, dintre cari n'au fost clasate, decât abia 373.

În 20.000 de cazuri a acționat în cauze de contravenții provenite din turmentații alcoolice.

Atât în ce privește partea represivă.

Încât privește popularitatea poliției vieneze, este bine să se știe, că în cursul anului trecut s'au înregistrat 3000 de cereri de serviciu în poliție, deși serviciul polițienesc prezintă în Viena multe riscuri profesionale. Fapt dovedit de anuar, care arată că în decursul unui an, — în exercițiul funcțiunii, — și-a pierdut viața un polițist, patru au fost grav răniți, iar 212 au fost răniți mai ușor.

Populația vieneză poate fi mândră de așa o poliție!

Modificarea legii polițienești

Art. unic. — Următoarele articole din legea pentru organizarea Poliției Generale a Statului se modifică după cum urmează:

a) La art. 16 se adaugă un aliniat final, cu numărul de ordine 6, în cuprinderea următoare:

„În comunele rurale cari prin lege sunt declarate de comune urbane sau suburbane serviciile de poliție vor fi comisariate sau detașamente“.

b) La art. 22, punctul V, alin 5 se modifică astfel: „Toate serviciile enumerate delo I—V inclusiv vor fi conduse de șefi de poliție cu excepțiunea serviciului de poliție judiciară, care este condus de un chestor“.

c) Art. 117, alin I se modifică astfel:

„Inspectorul gardienilor publice se recrutează dintre ofițerii jandarmeriei rurale cari au gradul de cel puțin locotenent-colonel fiind numit cu înalt decret regal. El este stabil și se bucură de toate drepturile gradului din corpul său de origină în ce privește înaintarea și salarizarea“.

d) Art. 133, alin. I, termenul de „30 Decembrie 1929“ se schimbă în „1 Februarie 1930“.

e) *Art. 133 i se adaugă un ultim aliniat:*

„Toate numirile pensionărilor, punerile în disponibilitate și atribuirile de funcțiuni făcute pe baza avizelor date de Comisiunea prevăzută la acest articol, în compunerea ei actuală, sunt definitive“.

f) Art. 133, alin. 5 se modifică astfel:

„De asemenea li se vor putea atribui funcțiuni inferioare organelor polițienești, cari ocupă funcțiuni dela subcomisari în sus inclusiv, fără a avea studiile necesare, păstrându-li-se gradul și salariul“.

g) Art. 134, alin. I se modifică astfel:

„Toți funcționarii polițienești, până la gradul de chestor inclusiv, cari posedă titlurile de bază cerute de art. 79 și obțin diploma sau certificatul de absolvire a școlii de poliție științifică, dobândesc dreptul de înaintare pentru gradele ierarhiei lor respective“.

h) Art. 135, alin. I, se modifică astfel:

„Până la data de 1 Februarie 1930 se vor putea numi în funcțiunile superioare de poliție, dela gradul de comisar în sus, și ale corpului de gardieni publici, doctori sau licențiați universitari, de preferință cu studii juridice“.

i) Art. 135, alin. ultim se modifică astfel:

„Avizul comisiunii prevăzută la art. 33, ține loc de avizul comisiunii de numiri din statutul funcționarilor pentru declararea de stabilitate“.

j) La art. 142 se adaugă un nou aliniat:

„Toate serviciile exterioare de poliție urbană sau rurală cari funcționează în prezent în localuri aparținând altor instituțiuni publice de orice fel, vor continua să funcționeze în aceleași localuri și în aceleași condițiuni până când Ministerul de Interne va putea prevedea în buget fonduri necesare“.

Regulamentul Școlii de Poliție Științifică

Monitorul Oficial din 28/I. 1930, No. 21, publică Regulamentul Școlii de Poliție Științifică.

Scopul școlii de poliție științifică este:

a) Să pregătească printr'o cultură și educație profesională specială pe viitorii funcționari ai poliției;

b) Să completeze cunoștințele și educația profesională a funcționarilor polițienesci aflați în funcțiune, în condițiunile prevăzute de legea pentru organizarea poliției generale a Statului;

c) Să menție mereu vii raporturile între științele polițienesci și practica polițienească.

Școala de poliție științifică are trei secțiuni și anume:

1. O secțiune superioară pentru pregătirea profesională a funcționarilor polițienesci superiori;

2. O secțiune pentru pregătirea profesională a funcționarilor polițienesci inferiori;

3. O secțiune pentru pregătirea profesională a gardienilor publici.

Durata cursurilor este de un an.

Funcționarii superiori ai poliției, numiți în conformitate cu dispozițiunile art. 135 din legea poliției generale a Statului, — pentru a putea fi înaintați în grad, — sunt obligați a urma cursurile secțiunii superioare a școlii de poliție științifică.

Toți aceștia se vor prezenta la cursuri în două serii, în cari vor fi admiși câte jumătate din numărul total.

Elevii din fiecare serie vor urma cursurile termen de o lună, apoi vor fi trimiși la serviciul lor, unde odată cu prestarea serviciului, își vor pregăti lucrările de seminar, și vor reveni la școală pentru completarea cursurilor încă o lună.

Funcționarii polițienesci superiori până la gradul de chestor și subinspector inclusiv, aflați în funcțiune la punerea în aplicare a legii poliției și cari au fost menținuți în funcțiuni superioare, pentru a putea fi înaintați în grad, în conf. cu prevederile art. 134 din numita lege, sunt obligați a urma cursurile școlii de poliție științifică.

Scopul secțiunii superioare este, să pregătească funcționari superiori de poliție, dela comisar în sus, inclusiv.

Scopul secțiunii II este, să pregătească funcționari polițienesci inferiori: agenți, detectivi și comisari-ajutori.

Scopul secțiunii III este, pregătirea gardienilor publici și a șefilor de secție, de gardieni publici.

În primul an școlar 1929—1930, se vor preda numai cursurile secțiunii superioare, după normele arătate mai sus; — și cursurile secției a III.

PROGRAMUL DE STUDII:

Pentru cursurile de drept polițienesc:

1. Introducerea în studiul dreptului polițienesc.
2. Principii de organizarea poliției.
3. Istoria poliției și a dreptului polițienesc român.
4. Organizarea poliției române.
6. Organizarea învățământului polițienesc.

Programa analitică a cursului de educație profesională:

1. Pedagogia și poliția științifică; scopul și obiectul educației profesionale

- a) Polițistul,
- b) Infractionarul,
- c) Mijloacele de informare și de urmărire,
- d) Probleme speciale.

2. Bibliografie:

I. Mijloacele tehnice pentru studiul urmelor criminale.

II. Mijloacelor tehnice pentru urmărirea și prinderea infractorilor.

III. Probleme speciale de poliție practică pe teren.

Programa analitică a cursului de medicină-legală și igienă:

1. Medicina legală:

- a) Medicina legală și investigațiunea judiciară;
- b) Istoricul medicinei legale;
- c) Bibliografie.

I. Identitatea criminalului.

II. Noțiuni preliminare de medicină practică.

III. Medicina legală.

IV. Lucrări de seminar; exerciții de identificare; lucrări de laborator, examinări de cadavre, examinări de pete, autopsie.

2. Igiena:

- a) Noțiuni generale de igienă;
- b) Primele măsuri de asistență pentru răniți și bolnavi căzuți în strade;
- c) Poliția snatiară.

Programa analitică a cursului de drept constituțional:

1. Drept constituțional:

- a) Chestiuni generale,
- b) Chestiuni constituționale.

2. Drept administrativ:

- a) Chestiuni generale,
- b) Chestiuni speciale.

Programa analitică a cursului de drept penal:

1. Introducere.
2. Crime și delict.
3. Contravențiuni și delict.

Programa analitică a cursului de procedură penală.

1. Introducere.
2. Poliția judiciară.
3. Excepțiuni în procedura poliției judiciare.

JURISPRUDENȚĂ

Legea repausului duminical. Un proces-verbal referitor la legea repausului duminical, făcut de-o persoană incompetentă, poate fi considerat ca un denunț și completat cu dovezi în instanțe. (Trib. Iași, s. I. jurnal 27/928, Jurisprud. Generală, an. VI. pag. 692).

Cârciumele, deși sunt întreprinderi cari nu întrebuințează salariați, li se aplică fără distincțiune legea repausului duminical. (Jud. oc. Pogoanele, c. de jud. 806/927, Jurisprud. generală, an. V. pag. 1.111).

Constitue contravenție faptul de a ținea prăvălia deschisă în zi de sărbătoare legală, deși prefectura ar fi dat o dispoziție contrară. (Jud. ocol. Tătăraști, c. de jud. 620/927, Jurisprud. Generală, an. VI. pag. 594).

După art. 25 din legea repausului duminical, combinat cu art. 32 și 33 din regulamentul respectiv, procesele-verbele dresate de inspectorii muncii, în această materie, fac dovada până la înscrierea în falș (Cas. II. dec. 3.132 din 1927, Jurisprud. Generală, an. VI. pag. 115).

Prin art. 26 legea repausului duminical, se pedepesc deopotrivă, cei ce nu vor respecta dispozițiunile de repaos prevăzute în art. 1 din aceeaș lege, fie că sunt patroni, fie că sunt salariați. (Cas. II. dec. 4.747 din 1927, Jurisprud. Generală, an. VI. pag. 272).

Procesele-verbale dresate de jandarmi pentru constatarea contravențiilor la legea repausului duminical, pentru a fi valabile, trebuiesc contrasemnate și de doi martori, în conf. cu art. 32 din regulamentul respectiv. (Jud. Dâmbovița, c. de jud. 220 din 1928. Jurisprud. Generală, an. VI pag. 272).

Legea poliției rurale. Legea poliției rurale nu se aplică decât numai în raza comunelor rurale, iar nu și în aceea a comunelor urbane. (Cas. II. dec. 1.494/1928, Jurisprud. Generală, an. VI. pag. 690).

Rănirea sau uciderea cu rea voință a unei vite neprevăzute de art. 98 și 99 legea pol. rurale (adică alteia decât porcii, pasările domestice și câinii), indiferent de locul unde s'a comis rănirea sau uciderea, se încadrează în art. 352 cod. penal. (Cas. II. dec. 3.334/926, Jurisprud. Generală, an. V. pag. 907).

Art. 103 al. 10 din legea pol. rurale se aplică numai când este vorba de vre-o vită din cele arătate limitativ în art. 98 din aceeaș lege, iar nu când este vorba de orice vită. (Cas. II. dec. 3.334/925, Jurisprud. română, an. XIV. pag. 384).

Legea automobilelor. Legea circulației automobilelor, prin art. 12, a organizat pentru reprimarea infracțiunilor, un sistem dublu: amenda dată de agentul constatator, cu apel la judecătorie, și dacă agentul crede că infractorul merită și închisoare, va trimite dosarul la judecătorie, care va judeca cu apel la tri-

bunal. Judecarea fiecăruia din aceste două cazuri sunt cu totul independente una de alta. (Cas. II. dec. 4.505/1926, Jurisprud. Generală, an. V. pag. 627).

Infracțiunile prevăzute în legea pentru circulația automobilelor se prescriu prin 5 ani, iar nu printr'un an, cum se prescriu contravențiile (Cas. II. dec. 4.412 din 1927, Jurisprud. Generală, an. VI. pag. 140).

Controlul străinilor. În cazul când o persoană a plecat dintr'o localitate și se stabilește în alta, judecătoria competentă a judeca faptul neanunțării la biroul populațiunii din comuna din care a plecat, este aceea a locului unde s'a mutat și la al cărui biouou trebuie să se înscrie. (Cas. II. dec. 2.468/928, Jurisprud. Generală, an. VI. pag. 785).

Contravențiunea la legea controlului străinilor prin neinscriere la boiroul poliției, este o infracțiune continuă, care durează tot timpul cât persoana nu se conformează legii, iar prescripțiunea de un an nu începe a curge decât dela încetarea contravenției. (Jud. Caracal, c. de jud. 252 din 1928, Jurisprud. Generală an. VI. pag. 786).

Potrivit art. 13 din legea pentru controlul străinilor, judecarea infracțiunii prevăzută de art. 8 din legea pașapoartelor, este dată în competența judecătorului de ocol, pentru străinii fără reședință stabilă sau numai în trecere prin România.

Pentru străinii cu reședință stabilă în țară, instanța competentă este tribunalul de județ. (Cas. II. dec. 3.835 bis 1926, Jurisprud. română, an. XIV. pag. 229).

Jandarmi. Numai jandarmii șefi de post, cari au făcut și școala specială, sunt ofițeri de poliție, — ceilalți jandarmi, în termen, sunt numai agenți de poliție și nu pot decât să constate infracțiunile și se comunică aceste constatări șefului de post respectiv, care pe baza lor, încheie procesele-verbale, cari, apoi investesc valabil instanța de judecată. (Trib. Dorohoi, sentința din 31 Octomvrie 1924, Jurisprud. Generală, anul IV, pag. 276).

Jandarmul, care cu ocazia serviciului, rănește intenționat cu un foc de armă pe un locuitor, se face vinovat de delictul de rănire cu voință, iar nu de abuz de putere sau rănire prin imprudență. (Cas. II, Dec. 2969 din 1924, Jurisprud. Generală, anul III pag. 376).

Art. 58 din codul silvic nu acordă drept jandarmilor să constate infracțiunile la aceeaș lege, prin urmare un proces-verbal dresat de un atare funcționar este nul, chiar dacă-l semnează pădurarul, asistat de doi martori. (Jud. ocol. Herța, 204/1925, Jurisprud. Generală, anul III, pag. 301; idem Cas. II, Dec. 3055/1924, Jurisprud. Generală anul II, pag. 346).

Lucruri mici din lumea mare

Presa polițistă.

Scotland Yard posedă o tipografie care nu are de ce invidia cotidienele engleze: rotativele ei scot în mii de exemplare „Police Gazete”, prețios organ de informații, a cărui lectură e rezervată exclusiv polițiștilor. de două ori pe săptămână, Marța și Vinerea, se găsește în ea fotografia însoțită de o notiță antropometrică amănunțită, a criminalilor cărora polițiștii din Scotland Yard le-au pierdut urma și lămuriri asupra felului lor obicinuit de a opera.

Paralel cu acest ziar, Scotland Yard publică regulat lista obiectelor furate, cu clișeele lor și adresa anticarilor, revanzătorilor, în sfârșit a tuturor acolora cari inconștient riscă să joace rolul periculos de tănuitori de obiecte furate.

Poliția engleză cheltuiește peste 10 mii lire sterline pe an pentru aceste publicații.

O universitate polițienească

Universitatea din Chicago a hotărât deschiderea unei noi facultăți — o facultate de poliție și științe criminale.

Cursurile vor fi ținute de celebri detectivi și de judecători de instrucție specialiști, cari vor preda studenților modurile cele mai simple de a combate criminalitatea. Durata cursurilor va de doi până la patru ani. Decanul facultății va fi șeful poliției din Berkeley. Se vor mai preda, cu titlul de cursuri auxiliare, vîmnia în special acea a gazelor și toxicologia — criminologia, sociologia, fiziologia, antropologia, etc., etc.

Nu trebuie să uităm că Chicago e orașul care dă procentul cel mai mare de criminali. E deci vorba de un învățământ de care se simțea urgentă nevoie.

Numai să nu fie de folos și pentru criminali.

O expoziție a hoților

Sunt orașe în lume cari s'au ilustrat în decursul veacurilor, prin tot soiul de exhibiții, menite să le facă celebre. Dacă Salzburgul este renumit prin festivalurile muzicale, Nis prin carnavalul său, desigur că Chicago și-a făurit o glorie neperitoare, prin puternicele organizații de răufăcători, care întrec prin îndrăzneală și ingeniozitate, pe toți confracții lor de pe întregul glob pământesc.

Ziarele ne aduc zilnic știri într'adevăr fantastice, referitoare la isprăvile acestor desechilibrați morali.

Orașul Chicago oferă un spectacol unic în toată lumea. O statistică recentă ne arată, că la Chicago sunt peste 50 mii de bărbați și femei, care sunt în afara de lege. Ei sunt „profesioniști” ai furturilor. Fotografiile lor, amprentele digitale și biografiile sunt înregistrate la biroul unei poliții

speciale, care se numește „Who's Who”. Cei mai buni detectivi din Chicago, pot identifica dela prima vedere pe unul din cei 50 mii de răufăcători.

Poliția din Chicago este formată din 107 echipe de polițiști. Fiecare este formată din 5 detectivi, cari posedă un automobil propriu și fac 8 ore de serviciu pe zi. Primul detectiv, William O'Connor, care este „directorul” și șeful detectivilor, Mick Gradl care este „regisorul”, au înscenat sub numele de „Schow Up” un spectacol desigur unic în toată lumea și care le-a asigurat un succes desăvârșit.

Văzându-i alinați câte 20, în fața unui zid alb puternic luminat, cu mâinile așezate pe un pupitru, publicul înțelege imediat că are de a face cu pleava și gunoii societății.

Până în prezent publicul admis la aceste spectacole este format exclusiv din victimele să identifice pe hoți.

Această faimoasă expoziție de hoți este organizată în fiecare Mercuri seara și Sâmbătă dimineața. 90—100 criminali sunt expuși la o sedință. Aci nu se aduc contrabandiștii de alcool, cari sunt clasați într'o categorie specială.

Banțele de tâlhari și criminali formează obiectul unei selecțiuni speciale.

Expoziția nu este în totalitatea ei o tragedie. Se găsesc aci de cele mai multeori și elemente de comedie. În timpul cât sunt prezentați publicului, se angajează de cele mai multe ori conversații destul de spirituale. Sunt aci foarte mulți indivizi suspecți, cari neputând fi descoperiți de victima lor, într'un timp mai îndelungat, au fost retrimiși la „meseria” lor din lipse de dovezi.

Cei expuși la „Show-Up” pot fi catalogați în mai multe clase. Printre cei „expuși” se găsesc de multeori adevărate personalități, admirați de colegi și chiar de polițiști pentru curajul și puterea lor; tot aci se pot vedea și „novicii” oameni tineri, cari se rușinează când li se spune că n'au meritat nici benzina cheltuită cu adusul lor la expoziție.

Polițiștii cari dau explicații, glumesc adesea cu cei expuși și cu publicul spectator. desigur cu unicul scop de-a face mai agreabilă atmosfera, care de multeori, devine energică.

Nu de rare ori se poate asculta, cum un client al faimoasei expoziții întâmpină pe detectivul șef cu vorbele: — Salutare dragă Willi, cu ce te pot servi?

Această expoziție extrem de originală are scopul de-a arăta bandiților, că poliția „veghiază” și în al doilea rând are frumosul scop de-a identifica diferitele fărâdelegi, punând în contact, pe criminal cu victima sa, care de cele mai multeori îl identifică.

Se observă la aceste sedințe o biată femeie, care timp de un an n'a lipsit dela nici una. Ea a văzut cum i-a fost ucis bărbatul sub ochii ei. Dacă în-

tr'o zi va recunoaște pe asasin, de sigur că aceasta se va întâmpla numai într'o Mercuri seara sau Sâmbătă dimineața, la excentrica expoziție „Show-Up”.

Polițista cea frumoasă

Picadilli este unul dintre cele mai populate puncte din Londra.

În acest loc, circulația neîntreruptă adus sexului frumos, fatul că tocmai acolo, la colțul unei străzi, a fost palpită și este fără îndoială un omăpostată o femeie, agent de ploitic, al cărei nume nu-l vom trece sub tăcere. Ea se numește Miss Ritchie.

Mr. Frederik James Luck gândia probabil la fel cu administrația poliției, căci ssa lăsat dus de curentul trecătorilor, cât se poate de aproape de polițistă — așa cel puțin povestește el — și când a fost destul de apropiat, pentru a veni în contact cu brațul ei, îi spuse, cu o privire galeșă:

— Ei, drăguțo?

Miss Richtie se lepădă însă în acel moment de toate însușirile feminine (ceea ce la urma urmei este și datorită unei — polițiste). Foarte indignată, ea cheamă în ajutor un coleg — bărbat.

Cu forțe unite ssa stabilit identitatea delicventului, și de curând chestiunea a fost desbătută în fața judecătorului Mad la Londra.

Miss Richtie declară, că a fost ofensată atât în calitatea sa de femeie, cât și în exercițiul funcțiunei de polițistă.

Interesele polițietii au fost apărute de un avocat, care reclama, că incidentul nu se împacă deloc cu demnitatea instituțiunei polițienești.

Acuzatul pe de altă parte declară, că expresia: „drăguțo” era isvorâtă din entuziasmul spontan pentru o paznică atât de frumoasă, a ordinii și moralei publice. El urmărise tocmai contrarul unei ofense.

Judecătorul ascultă foarte atent ambele păreri și pe urmă pronunță achitarea acuzatului, motivând sentința, prin faptul că nu se poate considera drept delict, epitetul de „drăguță”, dat unei polițiste frumoase.

Dictafonul în serviciul poliției

Poliția din Budapesta a introdus o inovație, care ar fi de actualitate mai ales pentru noi. Este vorba de dictafon aceluși aparat electric, care înregistrează vocea omenească și o redă apoi exact. Arestății și martorii, nu vor mai avea de făcut declarații scrise, nu se vor mai încheia procese verbale despre mărturisirile lor, ci tot ceea ce spun va fi înregistrat de dictafon, cuvânt de cuvânt, tot astfel ca și întrebările anchetatorilor. Mărturisirile făcute sub amenințare vor fi excluse cu totul și pe viitor cercetările poliției și ale parchetului nu vor mai putea fi bătute.